

Suomen kestävän kasvun ohjelma 2022-2025
**Hyvinvointia ja Kestäviä palveluja
Pohjois-Karjalassa (HyKe)**

**AIKUISTEN JA IKÄÄNTYVIEN PITKÄAIKAISSAIRAIDEN
HOIDON NYKYTILA TERVEYSASEMILLA -KOOSTE**

*Projektiasiantuntija Petra Liimatta
Projektisuunnittelija Sanna Havula*

Pitkäaikaissairaanhoidon nykytila terveysasemilla

Peruspalvelut

- Terveysasemilla todettavissa pitkäaikaissairaiden suunnitelmallisessa ja pitkäjänteisessä hoidossa hoitovelkaa.
- Hoitovelkaan ovat olleet vaikuttamassa korona pandemia ja sen mukanaan tuomat tehtävät terveysasemilla, työntekijäresurssit sekä hoitajien vaihtuvuus.
- Kehittämistyötä on tehty peruspalveluissa suunnitelmallisesti jo ennen pandemiaa, sekä sen jälkeen.
- Pitkäaikaissairaiden hoidossa on nähtävissä eroja terveysasemien välillä - osassa tehty aktiivisia toimenpiteitä pitkäaikaissairaiden hoidon edistämiseksi.
- Pitkäaikaissairauksista diabeteksen hoitoon vaikutetaan eniten.

Asiakasprosessi

- Kiirevastaanotto ja pitkäaikaissairaiden hoito tapahtuu osittain saman toimintamallin mukaisesti.
- Asiakkaan monikanavaiset yhteydenottotavat nähtiin mahdollisuutena – mahdollistaa aikaa niille, jotka eivät pysty käyttämään sähköisiä palveluja.
- Ennakoivan (proaktiivisen) sairauden hoitoon niukasti aikaa.
- Terveys- ja hoitosuunnitelmien hyödyntäminen pitkäaikaissairaiden hoidossa vähäistä
  - Nykyinen toimintatapa raskas
  - Resurssit
- Työikäisten määrän vähäisyys pitkäaikaissairaiden hoidossa.
- Pitkäaikaissairaiden hoidon seurantaan ei systemaattista terveyshyöty toimintatapaa.
- Kotihoidon ylivuodot sekä erilaiset huolto- ja avustavat työt vaativat resursseja
  - Käytetty aika pois asiakastyöstä
- Terveyskäyttäytymiseen vaikuttaminen vähäistä.

Asiakas

- Pitkäaikaissairasasiakas huomioidaan kokonaisvaltaisesti vaikka yhteydenoton syynä olisi muu kuin pitkäaikaissairaus ja sen hoito.
- Asiakasta ohjataan omatoimiseen yhteydenottoon ja pitkäaikaissairauden seurantaan.
- Pitkäaikaissairaanhoidon omahoidon ja terveyskäyttäytymisen tukeminen vähäistä.

Johtopäätökset ja toimenpiteet nykytilakuvauksen pohjalta

Johtopäätöksenä voidaan tiivistetysti todeta:

1. Pitkäaikaissairaiden palvelukokonaisuuksissa ja asiakasprosesseissa eri terveysasemien välillä on eroja
2. Pitkäjänteiseen ja asiakkaan omahoitoa sekä terveyskäyttämistä tukevaan toimintaan ole aikaa mm. resurssivajeen vuoksi

Toimenpiteet:

1. Asiakasprosessin ja palvelukokonaisuuden kehittäminen terveyshyöty näkökulmasta
2. Pitkäaikaissairaahan hoitoa tukevan terveys- ja hoitosuunnitelman kehittäminen moniammatillisen tiimin kanssa